

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Električna vojna

Nedogledne možnosti obračunavanja nudi »eterična« vojna, radijska propaganda. Le spomnimo se, kako je Habicht vodil radijsko vojno proti Dunaju, kako sta si po radiju že brala levite frankovski general Queippo de Llano in Madridčani, kako je hrabri branilec Madrida general Miaja po guadalajarski katastrofi pozival Italijane, ki so se borili na strani generala Franca, da naj pobegnejo na republikansko stran in dezertirajo.

Te dni pa so poročali iz Londona in smo to vest povzeli tudi v našem listu, da so Angleži pričeli z radijsko oddajo v arabščini. Ta iniciativa je silne važnosti in predstavlja reakcijo na italijanske radijske oddaje v arabščini, ki imajo očiten namen vznemirjive propagande med arabskim kolonialnim življenjem. Velika Britanija ni s tem sprožila nikakršnih novih metod borbe in propagande. Po precejšnji dobi odlašanja je pač sledila zgledu sovjetske Rusije, Nemčije ter Italije.

Odkar obstojajo radijske postaje, ki dosežajo s svojo oddajno silo vse zemlje in celine, je postal pomen eteričnih obračunavanj tem večji. Po vsem zemeljskem globusu se prelivajo vesti polemike, razjasnjevanja, pikre pripombe. Tako deluje n. pr. italijanska propaganda iz Barija že od 1. 1933-4 in petih drugih postaj v najraznovrstnejših jezikih od angleščine, špansčine, albanščine, portugalsčine, grščine, romunščine, turščine pa do kitajščine, arabščine, srbohrvaščine. Nemčija je po svojih osmih emisijskih postajah v Zeesenu v dnevnem stiku s svojimi rojaki v Južni in Severni Ameriki. V Angliji se je obistinila svoječasa napoved zakladnega kancelarja Johna Simona, da bo British Broadcasting Company pričela z emisijami v drugih jezikih, predvsem v špansčini, portugalsčini ter arabščini. V Daventryju že funkcionira šest takšnih oddajnih postaj. V kratkem bo zgrajena tudi slična francoska emisijska postaja v Pontosu. Nizozemska in Portugalska razpolagata tudi s sličnimi postajami, ki pa jih odlikuje stroga stvarnost in poučna miroljubnost.

S tem se neverjetno pomnožuje verjetnost medsebojnih konfliktov, pa tudi nekontrolirane špionaže. Eterična vojna je pač lahko različne vrste. Lahko širi gotovo ideologijo in načelno pobija drugo, lahko pa sega tudi v notranje zadeve kakšne države, popravlja njena službena obvestila, jih po svoje suče in obrača, spodbija in kritizira. Da pa ne preide ta eterična vojna na tla realnih konfliktov, so bile sklenjene že nekatere mednarodne pogodbe, ki naj bi izrabo oziroma zlorabo emisijskih sredstev preprečile ali pa vsaj omejile. Navzlic vsemu temu pa se n. pr. nemške oddaje iz Strassbourga ne čujejo preko Rena in so se slični pojavi ugotovili tudi drugod n. pr. v Čehoslovaški in poljski Šleziji. — Znana Habichtova »eterična ofenziva« proti Avstriji se je končala z Dolfusovim tragičnim koncem v palači zveznega kancelarstva na Dunaju. Zapletki v palači zveznega kancelarstva na Dunaju. Zapletki po »zraku« predstavljajo novo možnost zostritve odnošajev med posameznimi državami, ki je spričo vse ostrejšje ideološke razklanosti po svetu tem verjetnejša.

Hkrati pa se odpirajo povsem novi razgledi tudi vsestranski špionaži, protišpionaži, ter tajne poročevalske službe. Vzemimo n. pr. eksponenta gotove sile globoko v notranjosti sovražne zemlje, ki sprejema s pomočjo majhnega žepnega aparata in dogovorjenih znakov v obliki

Daily Mail: Prekinjenje odnošajev med Londonom in Tokiom

LONDON, 10. januarja. Nova angleška protestna nota radi ponovnih japonskih incidentov v Šanghaju se bo, kakor zatrjujejo vladni krogi, izročila v Tokiu, čim prispe na naslov angleške vlade zahtevano poročilo angleškega odpravnikarja poslov v Šanghaju. Nato bo izročil sam poslanik Robert Craigie. Kakor pišejo angleški listi bo nota izročena vsekakor v teku te nedelje in bo sestavljena v zelo ostrem tonu. »Daily Mail« poudarja z zadovoljstvom takojšnjo intervencijo angleškega vrhovnega poveljstva v Šanghaju in pravi, da so incidenti, ki so jih izzvali Japonci, zbudili v Londonu veliko nezadovoljstvo. Navedeni list poudarja, da ti incidenti gotovo ne bodo ugodno vplivali na napovedane japonske zahteve glede preureditve mednarodne mestne uprave v Šanghaju. Anglija in Združene države ameriške bodo te japonske zahteve odklonile. »Daily Mail« opisuje nato veliko vznemirjenje v angleški javnosti, ki je nastalo radi novih incidentov v Šanghaju, ko so bili po Japonci napadeni britanski stražniki. Navedeni angleški list pravi, da ni izključeno, da bi utegnili priti do prekinjenja diplomatskih odnošajev med Londonom in Tokiom. »Daily Herald« zahteva, da se takoj vsem državljanom britanskega imperija prepove vsako odposiljanje orožja in dajanje kreditov japonski.

Največji pomorski manevri, kat jih pamni svet

WASHINGTON, 10. januarja. Iz tukajšnjih pomorskih krogov se doznava, da je pričela ameriška admiraliteta s pripravami za velike pomorske manevre, ki bodo rano v pomladi. To bodo največji pomorski manevri, ki jih je kedajkoli priredila kakšna veselila. Za te manevre

bo mobiliziranih 200 pomorskih edinic, 700 letal, 70.000 vojakov in častnikov. Med vojnimi pomorskimi edinicami bo 15 vojnih ladij, 5 maticinskih letalskih ladij, 35 križark in veliko rušilcev ter podmornic.

Maskva grozi z Besarabijo

MOSKVA, 10. januarja. Polslužbeni »Journal des Moscou« se peča z novo vlado v Romuniji in zatrjuje, da bo sovjetska Rusija takoj sprožila še vedno ne-

rešeno vprašanje Besarabije, če bo Romunija definitivno prešla v protisovjetski tabor.

Japonska bomba na francosko poslanje

ŠANGHAJ, 10. januarja. V Šentungu so japonska letala vrgla bombo na francosko postajo. Žrtve bombnega atentata je šest ranjenecov in 1 mrtve. Nekaj japonskih letal je bilo pri tem sestreljenih. Koncesijska mestna oblast v Šanghaju je pri japonskih oblastih najostreje protesti-

rala radi zadnjih provokacij, ko so japonski mornarji zasedli angleški hotel in odstranili britansko zastavo ter odstranili del namočencev iz zgradbe. Tudi so ob priliki konflikta z nekim Rusom napirili Japonci strojnice proti Francozom.

Jutei Micescu v Beograd

PRAGA, 10. januarja. Romunski zunanji minister Micescu je imel sinoči prvo konferenco s čehoslovaškim zunanjim mi-

nistrom dr. Krofto. Pri dineju so se izmenjale pomembne zdravice. 11. t. m. prispe Micescu v Beograd.

Mussolini neoslavja zasluge italijanske duhovščine za Italijo

RIM, 10. januarja. V beneški palači je sprejel Mussolini 60 italijanskih škofov in 2000 duhovnikov ob zaključku žitne bitke. Mussolini je v svojem nagovoru povdarjal zasluge duhovščine za avtarkijo

Italije in abesinsko vojno. Mussolini je prosil duhovščino pomoči v boju proti begu z deželice. Ob zaključku je izjavil, da bodi Italija predzidje krščanske kulture.

kakšnih muzikalnih ali podobnih oddaj posamezna navodila.

Sploh bo šele bodoči razvoj dogodkov mogel izpričati, kakšne morejo neki biti posledice tega, kar se morebiti le v grobi obrisih kaže ob eteričnih vojnah sedanjosti. Triki, blufi in podobni pojavi, ki so nekoč lahko usodno posegli v tok dogodkov, so postali s tem iluzorni.

Ko bi morali proslavljati obletnico sklenitve žentimenskega pakta med Rimom in Londonom, je ves svet doživel srdit

dvoboj med kratkovalovnjima oddajnjima postajama. Ko je ves Orient prisluhnil arabskim zvokom britanske oddajne postaje v Daventryju je nenadoma tresčičila vines oddajna postaja v Bariju, na kateri je zazvenel glas popularnega tenorja vsega Orienta Abdula Vahama. Jutri ali pojutrišnjem bo morebiti Daventry presenetil Bari na takšen ali podoben način. Tako se zaenkrat brezizgledno glede bodočnosti nadaljuje eterična vojna, borba duha in tehnike.

Pabecki

Razrešen

Dr. Anton Brečelj, zdravnik v Ljubljani in znani katoliški javni delavec, je bil te dni razrešen kot banovinski svetnik dravske banovine. V slovenskih »katoliških« krogih to zelo komentirajo.

V državi s krščansko ustavo

»Koroški Slovenec« poroča v št. 1: »Kindergarten«. Najnovejša akcija Heimathunda so nemški otroški vrtci v slovenskih krajih. Že so ustanovili te najnovejše ponemčevalnice v Št. Ilju, Glinjah, rožanski Bistrici, Svečah, Št. Jakobu. Dobri veseli, dr. Voditeljice so Nemke in se morajo redno posluževati tolmačev, da otroke razumejo. O delu v teh vrtcih ni treba izgubljati besedi. Parola »Ponemčujmo, kar se da!« velja torej v podvojeni in potrojeni meri v državi s krščansko ustavo!

Le čevlje sodi naj kopitar!

Celjska »Nova doba« poroča v št. 2: Nesreča na lovu, o kateri je poročal »Slovenec«, zavzema po zaslugi prizadetih nekoliko večji obseg, nego se je prvotno med resnimi lovci sploh mislilo. Želimo, da bi »Slovenec« dopisnik poročal tudi o zaključku preiskave. Da se »hudomušneži« še bolj uveljavijo, naj nikar ne pozabi tudi tisto: le čevlje sodi naj kopitar!

Tlho trpljenje

Glasilo »kršč. socialno« Delavska pravica piše v št. 2: »Za nas so bile te besede cerkvenih poglavarjev še posebno razveseljive, ker so nam v celoti potrdile pravilnost naših stališč v načelnem in praktičnem pogledu. To je pač najlepše zadošččenje in priznanje za vsa zadnja leta tihega trpljenja, ko so nas razne nepoklicane in samozvane avtoritete obrekovale in obmetavale prav zaradi tega z vsemi mogočimi priimki. Nikoli nam ni upadla naša trdna zavest, da delamo, govorimo in pišemo v pravem duhu katoliške vere in evanđeljskih načel. Tudi zanaprej hočemo neomajno pričevati kakor doslej — povsod: v našem tisku, na naših zborovanjih in predavanjih in v praktičnem delu naših organizacij.« Širšo javnost bi nedvomno zelo zanimalo, če bi »Del. pravica« konkretnije spregovorila o povzročiteljih »tihega trpljenja« in navedenih »nepoklicanih ter samozvanih avtoritetah«.

Kričeča belina

»Slov. beseda« poroča v št. 1: »Snežne razmere so pri nas precej neugodne.« Sokolska volja« piše v svoji 52. številki sledeče: »Plaz snega nam je v 50. številki na strani 240. zasul pravico defenzivnega odpora proti napadom, ki so kruto žalili resnico, čast in poštenje sokolskega dela in imena. Najnovejše vesti so usmiljeno prekrile kričečo belino, ki jim stoji na čelu bojno geslo vseh Jugoslovenov a jih zaključuje jedrovita izpoved sokolske zavesti. Na temelju tega ugotavljamo, da resnično živimo v polnem razmahu...«

Mačkovi senatorski kandidati

Dočim se beograjski del združene opozicije ne bo udeležil senatorskih volitev, se v Zagrebu čuje, da bodo mačkovi kandidirali v savski in primorski banovini. Kako bo v drugih banovinah, še ni znano. Kot kandidati za senat se navajajo inž. Košutić, dr. Pernar, dr. Juraj Krnjević, ki živi v prostovoljni emigraciji v Ženevi, ter prof. Jelajčić.

Sport v beli opojnosti

Mariborski klubi imajo že svoje smučarske prvake

Prva klubska tekma v letošnji zimskosportni sezoni je odlično uspela

Včeraj je bil oficijelno otvorjen tekmovalni spored naših smučarjev. V vseh centrih smučarskega sporta so se včeraj po nalogu Jugoslovenskega zimskosportnega saveza v Ljubljani vršile smučarske tekme. Snežne razmere so bile skoraj povsod odlične in tudi doseženi uspehi so glede na začetek sezone prav zadovoljivi.

Mariborski klubi SK Železničar, ISSK Maribor in SK Maraton so se dogovorili, da bodo prirejali skupno tekmo in sicer ob vznožju Pohorja v Radvanju. Ko se pa je tekmovalje pričelo, so bili na startu le smučarji SK Železničarja in ISSK Maribora, dočim Maratoncev ni bilo. — Start in cilj za prvo letošnje smučarsko tekmo sta bila pri Mandlovi gostilni v Radvanju. Tekmovali so v dveh disciplinah, in sicer seniorji in juniorji.

Seniorji so tekmovali na 14 km dolgi progi, ki je potekala od starta do Peker, nato mimo Reiserja na Vrhovdol, odtod preko travnikov na pot iz Limbuša na Pohorje. Po strmem vzponu do najvišje točke, od koder je šla proga zopet v padcu do Reiserjevega posestva, nato čez travnike po valovitem terenu nazaj do Radvanja. Višinska razlika je znašala okoli 250 m. Startalo je 11 tekmovalcev, in sicer 6 članov ISSK Maribora in 5 članov SK Železničarja. Na cilj je prispelo 10 tekmovalcev. Rezultati seniorskega tekmovanja so bili naslednji: 1. Fanel (ISSK Maribor) v času 49:59, 2. Herič (SK Železničar) 50:56, 3. Berlek (Žel.) 53:55, 4. Krajncič (Žel.) 57, 5. Muravs (Z) 57:08, 6. Vale (ISSK Maribor) 59:13, 7. Simčič (Maribor) 1:0:09, 8. Gašič (Mar.) 1:2:49, 9. Rajh (Žel.) 1:8:32, 10. Cigoj (Mar.) 1:15:25. Klubski prvak ISSK Maribora je postal odlični smučar Fanel, ki je dosegel tudi najboljši čas dneva, klubsko prvenstvo SK Železničarja pa si je priboril Herič.

Juniorji so tekmovali na 6,5 km dolgi progi, ki je potekala od starta ob cesti do Peker, nato mimo Reiserjevega gosp. poslopja do gozda, od koder se je proga zaokrenila nazaj proti Radvanju. Višinska razlika je znašala okoli 70 m. V te konkurenci je startalo 21 tekmovalcev, samih članov SK Železničarja, od katerih je 20 prispelo na cilj. Podrobni rezultati so bili: 1. Kuhar v času 30:54, 2. Staleker 31:44, 3. Čergol 31:49, 4. Orel 31:59, 6. Ivan Krašnik 32:06, 6. Rak 32:45, 7. Rat 33:01, 8. Kramaršič 33:03, 9. Rotner 33:18, 10. Dreisinger 33:40. V kategoriji juniorjev razred c (letnika

1919 in 1920) si je priboril klubovo prvenstvo Kuhar, v razredu B (letnika 1921 in 1922) pa Rak.

Tekmovanje samo je poteklo v vzornem redu in brez nezd. Vodstvo tekmovanja je bilo v rokah znanih sportnih delavcev SK Železničarja gg. inž. Ura- na, Turk, (tehnična vodja), Mandla

Gladnika, Juvana, Polaka, Kristla, Sagerja in drugih. Po končanem tekmovanju je g. Fišer razglasil rezultate, g. inž. Uran pa je razdelil zmagovalcem darila ter se zahvalil sodelujočim za pomoč, tvrdkam, ki so prispevale lepa darila pa za naklonjenost.

Slalom in smuk

Alpinistični odsek mariborske podružnice SPD je včeraj priredil tekmo v slalomu, in sicer na zapadni strani Ravnjakovega vrha. Proga, ki jo je trasiral naš olimpijec Franci Čop, je imela 250 m višinske razlike. Dolga je bila 800 m ter je imela 82 vrtic. Proga je imela vse fineše mednarodnega slaloma in je prireditev navzlic viharnemu vremenu odlično uspela, kar je zasluga požrtvovalnih funkcionarjev. Vsak tekmovalček je progo dvakrat prevozil. Odsekov prvak je postal Miran Cizelj s skupnim časom 2:49.9 (1:28, 1:21.9), 2. Mucko 3:01.6 (1:34.9, 1:26.7), 3. Lautner 3:31.8 (1:47.6, 1:44.2), 4. Kožuh 3:33.1 (1:54.3, 1:38.8), 5. Čifoks 3:57.6 (1:51.9, 2:05.7), 6. Dolinšek 4:46.5 (2:16.1, 2:30.4). Najboljši čas dneva je dosegel Franci Čop, ki je tek-

moval izven konkurence ter v prvem teku dosegel čas 1:32.8, v drugem pa 1:23.4.

SK Rapid je priredil včeraj tekmo v smuku in sicer iz Male Kope do Teisla. Zmagal je Duma v času 8:15, 2. Heller 8:25, 3. Unger 10:17, 4. in 5. dr. inž. Letner in A. Fašing 10:27, 5. Jeglič. Med juniorji je bil najboljši Helfrid Jäger, ki je dosegel čas 10:43.

Včerajšnje nogometne tekme

Beograd: Reprezentanca Jugoslavije: SK Rapid (Dunaj) 4:2 (2:1).

Zagreb: Gradjanski:komb. moštvo I. r. 5:0 (3:0).

Praga: Austria (Dunaj):Sparta 2:0, Slavija:Wacker (Dunaj) 2:0.

Razne vesti

Grofi Ciano je včeraj potoval preko Zidanega mosta in Pragerskega v Budimpešto. Na ljubljanskem kolodvoru sta ga pozdravila železniški direktor dr. Fatuš, policijski upravnik dr. Hacin in uradništvo italijanskega konzulata. Do meje se mu je peljal nasproti ban dr. Natlačen.

Novi senatorji so postali z ukazom kraljevih namestnikov: bivši minister dr. Lujko Vojnovič, vpok. univ. profesor dr. Bogdan Gavrilović, dosedanji senator dr. Grassl, narodni poslanec Stevan Jančič, bivši minister in dosedanji senator dr. Aramelmehović, bivši minister in dosedanji senator dr. Zelimir Mažuranič, bivši ban Anton Mihajlovič, dosedanji senator Stevan Mihajldžič, dosedanji senator dr. Ante Pavelić, vpok. državni svetnik Janko Spasojevič in narodni poslanec Spira Hadži Ristič.

Ogromne poročne svečanosti so bile v Atenah včerajšnjo nedeljo ob poroki prestolonaslednika princa Pavla in princese Friderike Luize. Poročnih slovesnosti se

je udeležilo 40 princev in princesinj, ki so se peljali v 20 vozeh. Nj. Vis. knez namestnik Pavle in Nj. kr. Vis. kneginja Olga sta se peljala v tretjem vozu.

Studenske novice

Včeraj dopoldne se je vršil 17. redni občni zbor gas. čete, ki so se ga poleg polnoštevilnega članstva udeležili tudi častni člani. Sejo je vodil preds. Kaloh. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo delovanje precejšnje. Četa je imela 15 požarnih slučajev in sodelovala tudi pri reševanju. Volitev ni bilo. Poslala se je udarnostna brzozavka Nj. V. kraljeviču Tomislavu.

Marenberške novice

V Marenbergu je bilo lani 552 tujcev. Od teh je bilo 359 Jugoslovanov, 116 Avstrijcev, 3 Nemci, 3 Čehi in 1 Italijan.

Mnogo vina so popili lani v Marenbergu. V gostilnah so stočili 38.024 vina, 1.397 l vmskega mošta 16.503 l piva,

110 l spirita, 1780 l žganja, 150 l ruma in konjaka, 103 l likerjev.

Proračun sreskega cestnega odbora za dravograjski srez izkazuje 1.082.400 din dohodkov in 1.382.530 din izdatkov. Primanjkljaj 270.130 din. V proračun je vnesen tudi znesek za novi most pri Vuze-nici.

Proračun marenberške občine izkazuje 324.913 din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Pobirale se bodo iste občinske davščine kakor lani, le doklade se znižajo za 1% od 43% na 42%. Na novo se uvede trošarina na tovarniško obutev in sicer 4 din od para.

Na svoji zadnji seji je občinski odbor razdelil nagrade živinorejcem, ki so imeli letos licencovane bike. Nagrade v iznosu od 100 do 250 din so dobili: Loibner, Blaznik, Partl, Brezovnik, Tilk in Hedl. Radi ojačenja vodovoda je odbor sklenil najeti posojilo v iznosu din 175.000, ostalo pa se bo krilo iz prilhrankov občine in državne podpore v iznosu 80.000 din. Za občinsko elektrarno se bo nabavil poseben vodni regulator.

Nov občinski blagajnik. Za občinskega blagajnika je bil izvoljen g. Helbling Maks, trgovec.

Novice z Mueskega polja

Novoizvoljeni odbor občine Ljutomer je prevzel pred dnevi svoje posle. Ker je bivši župan g. Kuharič radi noge v bolnišnici, je bil pri predaji poslov bivši podžupan g. Venio Vilar.

V I. 1937 je bilo v ljutomerski županiji rojenih 73 dečkov, 63 deklic, umrlo je 35 moških, 38 žensk, poročilo se je 73 parov.

Kruh ženske rodovitnosti

Iz Angleške prihaja vest, ki bo tistim ženskam, ki ne morejo imeti otrok, vlila novega upanja. Londonski zdravnik dr. Lionel James Picton je imel namreč v obravnavi bolnico, ki je bila že matič deklce in ki bi rada imela tudi fanta. Pregled je ugotovil, da z drugim otrokom ne more več računati. Ker je bila zaradi tega zelo nesrečna, je poskušil dr. Picton nekaj novega. Kakor je znano, je vitamin E vitamin rodovitnosti. Če tega vitamina v hrani primanjkuje, povzroči to jalovost. Dr. Picton je v zvezi z zdravnico dr. Chickovo sestavil za bolnico posebno hrano, ki je imela kot sestavni del »kruh za rodovitnost«, kakor sta ga imenovala, ker je v njem mnogo vitaminov E. Uspeh je bil presenetljiv. Bolnica je res rodila. In sicer dečka, kakor si je bila želela. Ko so ljudje za ta uspeh zvedeli, se je obrnilo seveda mnogo žensk na dr. Pictona, tako da se je ta domenil s pekomo Williamom Mandeville-om, da je začel peči kruh rodovitnosti po njegovih navodilih. Ta kruh so začeli kmalu izvažati tudi v tujino.

Na periferiji

Pred par dnevi se je Ivan Perko vrnil; po dveh letih, ki so se mu tam v onem tujem mestu onstran Alp zdeli skoro pol večnosti. Dve zeleni pomladi sta tam šli mimo njega in komaj da ju je opazil.

Na periferiji mesta je zopet našel svojo sobo, isto kjer je že prej stanoval. Med majhnimi enostanovanjskimi hišami, ki so bile razporejene v vrstah kakor moderna ameriška mesta, so se vlekle drevoredi nizkih, še nedoraslih drevov. Tedaj, ko je odhajal, so mu segala komaj nad glavo. Tu okoli so stanovali profesorji z družinami, študentje, delavci. Vendar si podnevi tu redno srečal človeka ali kak voz. S te periferije je Ivan Perko lahko oddaleč gledal dol na mesto, na morje raznobarnih streh, zvonikov in dimnikov. Nedoločeni šum je prihajal od tam, na večer pa so se čuli rezki piski lokomotiv in zategnjeno pasje lajanje pod nebo. Sicer pa je na vogalu na večer oživel krčma in pijano kričanje se je izgubljalo med hišami.

Oni večer ob enajsti uri ponoči je le našel do svoje ulice in roka ga je že bolela. Vrnil se je torej zdaj na zimo, ko so bila tla trda od mraza in se je krivenčasto vejevje drevov ostro odražalo od zimskega neba. Sivji telegrafski drogovji so brneli, iz majhnih oken hiš so mežikale luči.

Njegova stara gospodinja, Marta, skoro ni mogla verjeti lastnim očem, ko se

je tisto noč pojavil na vrtu pod oknom in si mel premrzle roke. Zares je bil on, Ivan Perko; o gotovo da ga še pozna. Tekala je gori po sobi, iskala hišni ključ in nato pridrsela dol do vrta. Obrisala si je roke v predpasnik, ga gledala, dobro se ga še spominja, ko je bil pet let pri njej kot študent. Tudi soba je pripravljena zanj in čemu ni točneje napisal kdaj pride. Mnogi so ga že medtem iskali in neka ženska je bila še pred par dnevi tu. Perko se je razgledoval okoli, ona pa je hitela odpirati vrata.

Razpoložil je svoje stvari po mizah in stolih in se mimogrede ozrl po sobi. Luč z zelenim senčnikom je blede razsvetljevala redke predmete in znane rjave stene. Marta je medtem odšla v prvo nadstropje in se gori pogovarjala z možem. Sedel je na zofo in se zazrl proti oknu, skozi tenke zavese se je svetilo okno srednje hiše.

Neka fikcija ga je torej prignala sem nazaj, kos spomina, ki se je trdno in odločno zarezal v njegove možgane. Bil je že tam gori profesor in je imel dosti lepe denarje, pa ga je vendar prignalo nazaj. Končno se bo dalo tudi tukaj početi, kako da ne. V par dneh bo že vse urejeno, zmerom se je znal izmotati. — Marta je neslišno odprla vrata in mu prinesla čaj.

»Izvolite se malo pogreti, gospod Perko!«

Položila je med knjige in papirje na mizi skodelice in sladkor, se ozrla po sobi, želela lahko noč in zopet odšla.

Priprl je zanj vrata in se parkrat sprehodil po sobi. Nazadnje je morda res, o čemur se je zmerom prepričeval, da najbrž ni bil tu ničesar izgubil.

Dve leti je živel tam, ki sta se mu sicer včasih zdeli dolgi, kopica novih majhnih dogodkov se je medtem nabralo. Zdaj bo zopet treba vse to nekam zbrisati, energično, drugo življenje je zdaj pred njim. Mar ni gori prečesto živel od nekih spominov, prežvekolal nekaj, o čemer je mislil, da je zanj zelo važno. Zaradi nje da je bil odšel? Zaradi Olge? Prepričeval se je takrat, da se je bil že prej namenil, ker ga je vleko v svet, da bi tam kaj videl, govoril z drugimi ljudmi. Ves čas ko je gledal tisti pisan svet tam zunaj, pa je mislil, da se bo treba vrniti. Da vrniti se bo treba. Morda ne ravno sem. Dve leti sta šli mimo njega. In ali se ni bil takrat spomladi v rečju poslovil od Ramšakovih, od vse družine in od Olge. Večkrat je tiste zadnje dni pri njih pil čaj in kadil fin cigarete in njen oče, gospod veleindustrialec Ramšak mu je zadnji dan dejal, da mu je žal do odhaja; pa tega ni bil tako mislil, posloviti se je hotel od njega in je bil vesel da mu ne bo tak volkodlak več zapeljal hčerke. Olge takrat ni omenil. Pil ji je kri in ji zavrtal v možgane svoje nemogoče, pretirane predstave, da in še v njihovo hišo se je enostavno upal. Treba bi se bilo še pogovoriti z njim, ne pri čaju, kje drugje, recimo doma pri njemu. Tako se je Ivan Perko poslovil od starega Ramšaka. In tisti dan,

ko je odhajal, se mu zdi, da je videl Olgo nekje na postaji. Stari Ramšak mu je sicer dejal, da se je odpeljala na Bled, na gorski zrak. Vendar je bila to bržčas ona tam na postaji, in za njo je stal nek mlad človek, dostojen in z odmerjenimi kretnjami, Ali ji ga je bil stari Ramšak našel tistega človeka. Lahko se tudi moti in se onadva niti ne poznata med sabo, kaj bi fantaziral, zakaj tudi govorila ništa ničesar med sabo in ko se je že vlak premaknil in se jel izgubljati med polja, je še videl Perko Olgo samo nekje na koncu perona, ob kiosku za časnike je stala in se ozirala. Zunaj je potem to sliko na vse načine pomanjševal, jo stalno odričeval od sebe. Morda je včasih izginila in se je potem zopet nenadoma pojavila. Sedel je v kinu in v tistem pretepaškem filmu je izza ope ženske na platnu nenadoma izstopila Olga, Olga Ramšakova. Odšel je sredi predstave in se izgubil po ulicah. Od tega se je že bil poslovil, novo delo mu je že bilo zraslo do grla in v velikem mestu je bil, o raztrese se človek med tolikimi ljudmi. Neizmerno zanimivosti je povsod okoli.

Sprehajal se je po sobi, ker se mu še ni ljubilo leči. Dvignil je odejo in pogledal, če je vse lepo čisto, še pri vojaki se je bil temu navadil, ker se je povsod bal mrčesa. Pomešal je z žlico po skodelici in polagoma pil, vse stvari so se ležale razmetane po sobi, copate in čevlji pod posteljo, po mizah in stolih knjige. Misli je, da bo treba jutri zarana doj v mesto in urediti par važnih reči.

Moda

Letošnja moda

Plaščj so zelo preprosto krojeni. Tesno se prilagajo životu, ponajveč so brez pasu, zapeti na dva ali tri gumbje, s primerno velikimi žepi in okrašeni s krznom. Velik krznen ovrtnik pokriva reverje, pošitke ima na rokavih in okrog žepov, pa tudi spodnji rob plašča je obšit s krznom. Na ramah so plaščji še vedno dobro podloženi z vatelinom, tako da vzdigujejo rame in da je ženska videti precej plečata. Tamu primerno so podloženi tudi rokavi, v katere vsjemo primerno trdo platno ki drži rokava pokonci. Rokavi so v linah nagubani, proti komolcu se zožijo in so v zapetju ozki. K plaščju je moderen tudi muf, ki je iz krzna iste vrste kakor na plaščju.

Tudi **kostum** ženske zelo rade nosijo in je zelo v modi, ker je praktičen, posebno še za šport. Plašč pri hoji preveč ovira korak, a je tudi sicer pretežek za ramena, težko zložljiv in okoren. Kostum je pa tudi zelo praktičen za mesto, kratke sprehode in obiske. Naredi postavke v ljubko in elegantno. Pri kostumu je jopica srednje dolga, v pasu se tesno prilagajajoča, za debelejšje osebe brez pasu z našitimi žepi in zapenjajoča se skoro do vratu, z majhnim ovrtnikom in velikimi reverji. Okrašena je s krznom, ramena so dobro podložena in rokavi kakor pri plaščjih nagubani in proti zapetju zoženi. Kostum za vsakdanjo rabo je iz finega blaga, a za bolj slavnostne prilike iz baržuna. Krilo h kostumu je ozko in ravno, dolgo do srede meč. Da krilo, ker je ozko, koraka ne ovira, so všite gube ali pa je napravljen prerez.

H kostumu spada tudi **bluza**, ki je lahko iz navadnega blaga, svile ali pa pletena. Te bluže so tako raznolike in krasne, da žensko naredo mlado. Kostum, če je iz bolj temnega blaga, ga svetla bluza, bodisi rožasta ali enobarvna, poživl in okraši, da ni treba drugega okrasa. Blužo tudi lahko večkrat menjaš, jo opereš, zlikaš in je spet na videz nova. Če imaš več bluz, jih menjaj in ne bo se videlo, kakor da si vedno v isti obleki, čeprav nosiš samo en kostum.

Obleke, ki jih nosimo pod plaščem, so preproste. Imajo razne našitke v obliki žepov na prsih in pod pasom. Ti žepki so obšiti z ozkimi boricami in so videti kakor vezni. Na vratu sta le ozek izrez in majhen ozek ovrtnik. Obleka je kar posuta z gumbi od vratu in še čez pas, ali pa ima celo vrsto gumbov po hrbtu, če se zapenja zadaj. Rame so istotako podložene kakor pri plaščjih ali kostumih, le da so rokavi tričetrtinski. Krilo pri obleki je tudi ozko, spredaj z dvema gubama, ki sta zašiti malo čez kolena, dalje pa dobro zalikani in se pri hoji odpirata dajajoč prost korak.

Klobučki so majhni z navzgor obrnjenimi kraji, z majhno pentljico okrašeni in čepijo na vrhu glave. Taki klobučki so le za mlada dekleta, a starejšim ženskam ne pristajajo. Za starejše ženske so primernejši klobuki z navzdol obrnjenimi kraji. To jim daje bolj mladosten, hkratu pa tudi tisti resnobni izraz, ki se spodobi za ženske v bolj zrelih letih.

Kako naj se oblači debela ženska

Pri obleki naj pazi, da ni njena obleka preveč kričeča, da ima kolikor mogoče malo nakita in da je bolj preprosto namočena. Debela ženska naj ne nosi počez črtanih oblek, ker taka obleka jo naredi še debelejšjo. Zato naj bo previdna pri izbiri blaga. Četudi je črtasto ali rožnato blago moderno, naj si rajši izbere blago malo bolj temne barve in po dolgem črtasto, ker tako blago daje nekako večjo in vitkejšo postavo. Debela ženska ne bi smela imeti nikdar pasu na obleki, ker pas preveč poudarja bujne oblike. Ženska, ki ima močno oprsje, kolke in vrat, naj se ne oblači v obleke s kakimi žepki na prsih ali okroglim izrezom pri vratu, širokim pasom in podobnim. Debela ženska naj ima vedno izrez okoli vratu v koničasti obliki in obleko narejeno v obliki jopice, ker to podaljša pas in je videti tedaj život bolj vitke. Tudi prekratko krilo dela žensko debelo, ker kratko krilo nekako zmanjšuje postavo, tako da je videti ženska bolj debela, kakor je.

Mariborske in okoliške novice

Maribor je svečano proslavil rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije

Po vsej državi se je na izredno slovesen način proslavil rojstni dan Nj. Vel. kraljice matere Marije. Tudi naš nacionalni in sokolski obmejni Maribor je slovesno obhajal ta praznik, ko zre ves narod s spoštovanjem na svojo prvo mater. Velika unionska dvorana je bila vsa okrašena, nad odrom je bil kip Nj. Vel. kralja Petra II., prvega Sokola, zgoraj nad kipom sokolski emblem, ozadje okunske pregrnjeno, na nasprotni strani na balkonu je visela slika Nj. Vel. kraljice matere Marije, balkonske ograje so bile ovite v državne trobojnice. Mariborska sokolska društva, ki so v proslavitev rojstnega dne Nj. Vel. kraljice matere Marije organizirala to krasno uspešno prireditve, so na ta način pričela uvajati lepo tradicijo vsakoletnega praznovanja tega datuma s prireditvijo dobrodelnega plesa, ki naj ta dan zbere vse odličnike in nacionalne borce Maribora ter vsega obmejnega ozemlja.

Med obiskovalci sobotne proslave v Unionu, ki so docela napolnili vse unionske prostore, smo videli znane obmejne nacionalne borce in vrle donoljubne, pa tudi številne odličnike ter predstavnike mariborskega javnega življenja. Med odličniki je bilo opaziti polnoštevilno zbrale predstavnik naše hrabre vojske, polkovnika Radovanoviča, poveljnika mariborskega vojnega okrožja, ki je obnem zastopal odsotnega komandanta

mesta generala Č. Stanojloviča, nadalje poveljnika 45. pehotnega polka polkovnika Marka Božoviča, poveljnika 32. topničarskega polka polkovnika Kilerja, poveljnika tuk. šole za rez. oficirje podpolkovnika Gašiča, garnizonarja podpolkov. Maslača, mestnega načelnika dr. Juvana, sreskega načelnika za Maribor levi breg dr. Janka Šiško, bivšega župana dr. Franja Lipolda, mestne svetnike Megliča, Sluga, Hutterja, Rogliča, Sojčiča, predsednika združenja trgovcev Miloša Oseta, predsednika CMD dr. Lašiča, ravnatelja dr. Tomičnska. Seveda so bili polnoštevilno navzoči voditelji obmejnega sokolstva s starostom mariborske sokolske župe br. dr. M. Goriskom na čelu.

Program sobotne proslave je imel na sebi poseben pečat po prevladovanju narodnih plesov in narodnih kol z uvodnim »Djevojačkim kolom«, ki ga je otvoril polkovnik Radovanovič. V šumem, slikovitem valovanju narodnih noš, pestrem prevladovanju narodno plesnih motivov je potekala sobotna rodoljubna, nacionalna in sokolska prireditve, ki je prodorno uspela. Ves čas je v heto sodelovala mariborska vojaška godba pod odličnim vodstvom dirigenta kapetana Jirankaja, ki je s svojim strunnim sviranjem povzdigovala sobotni program.

Težnje obmejnih vinogradnikov

V prostorih Juvancičeve kavarne v Melju so se zbrali včeraj okoliški vinogradniki k sestanku, ki ga je sklicala tuk. Kmetijska družba. Sestanek, ki je bil izredno dobro obiskan, je otvoril in vodil predsednik Kmetijske družbe g. dr. S. Kovačič, ki je v svojem izčrpnem referatu pojasnil novo pobiranje trošarine, ki je bila raztegnjena tudi na prodajo 5 in 10 litrskih količin. V debato so posegli številni vinogradniki in se je ob tej pri-

liki izvolil tričlanski odbor z gg. dr. Kovačičem, Zorkom iz Košakov in Terčeljem iz Sv. Jur., ki bo podrobno izdelal posebno resolucijo, ki se bo izročila merodajnim oblastvom. Ker je z novim pobiranjem trošarine na vino občutno prizadet naš vinogradnik, bo to resolucijo izročila banski upravi posebna deputacija, ki bo obnem objasnila upravičene težnje naših obmejnih vinogradnikov.

Poslednja pot Kravosove mame. Na mestnem pokopališču na Pobrežju se je zbrala včeraj popoldne ogromna množica Mariborčanov ter okoličanov, med katerimi je bila številno zastopana zlasti tukajšnja primorska družina, da pospremi blago in dobrosrčno pokojnico na njeni poslednji poti. Številna udeležba je živo izpričala, kako priljubljena je bila pokojnica v tuk. krogih. Pogrebni svčanostim so prisostvovali številni odličniki, med njimi bivši župan dr. Franjo Lipold, zastopniki sokolstva, ter številni znanci in prijatelji. Pred mestno mrtvašnico in ob grobu so ji zapeli naši vrli »Jadranaši« pretresljivi žalostinki »Blagor mu« in »Jamica tila«. Turoben mrtvaški sprevod se je razvil izpred mrtvašnice do svežega groba, ki je sprejel vase telesne ostanke prano umrle pokojnice. Kravosova mamica! Naša jugoslovenska zemljica, v katero smo te položili k večjemu počitku, naj ti bo lahka. Tyojemu delu in imenu bomo ohranili časten in trajen spomin.

Širokim, debelim obrazom tudi ne pristojajo majhni klobuki, ker klobuk brez krajev ali z majhnimi kraji napravlja obličje še debelejšje in širše. Tudi prenizka štula klobuka dela žensko majhno in debelo, a previsoka štula spet poudari debelost obraza. Zato si izberite vedno bolj širokokrajen klobuk, da zožite obliko obraza. Tudi nogavic ali čevljev ne nosite v preveč živih barvah. Svetla barva nogavic ali čevljev podčrtava debelost noge, med tem ko je v temnih nogavicah videti noga vitkejša. Ženska, ki ima močne roke, naj nosi ali dolge rokave preko zapetja ali pa kratke do komolca, ker rokavi, segajoči komaj do zapetja, delajo roki debeli in okoren videz.

KAKO BO Z VREMENOM. Dunajska vremenska napoved za jutri, torek 11. t. m. pravi: v južnih Alpah oblačno, morebiti nalezavanje snega, temperatura se bo gibala okoli ničle, na vzhodnih obronkih Alp pretežno oblačno, padavine niso izključene.

Konkurzne zadeve. Okrožno sodišče v Mariboru je zavrnilo predlog upnika, da se uvede konkurz o imovini Vukasnoviča Koste, lastnika čevljarne delavnice in trgovine s čevlji v Mariboru, Aleksandrova ul. 13, ker ni imovine.

Iz policijske službe. Iz državne službe je odpuščen policijski stražnik pripravnik pri tukajšnjem predstojništvu mestne policije Pavel Zihlerl.

Veljavnost železniških legitimacij rezervnih oficirjev podaljšuje za leto 1938 komanda vojnega okruha, kjer se naj prizadeji javijo in prinesejo razen legitimacije tudi dvoedinarsko znanke, ki se prodaja na železniški postaji. Uradne ure pri mariborskem vojnem okrožju so samo predpoldan.

Za izvedence za razlastitve v železniške svrhe je apelacijsko sodišče v Ljubljani za leto 1938 med drugimi določilo sledeče gospode: inž. Josipa Jelena, stavbenega podjetnika v Mariboru, Ivana Ferluga, stavb. civilnega inž. v Mariboru, inž. Josipa Barana, mestnega gradbenega svetnika v Mariboru, Franca Recerja, posestnika pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Matijo Kočarja, posestnika v Skakovcih, Josipa Mačka, nadupravitelja veleposestvaj Beltincih, Viktorija Gola, industrija v Dravogradu, inž. Milana Lenarčiča, industrija v Ribnici na Pohorju, Hinka Pogačnika, veleposestnika in industrija v Rušah, in Iv. Čuša, posestnika v Hlaponcih.

Mrtvaški zvon. Na Koroški cesti 18 je umrla zasebnica Elizabeta Polajzarjeva,

Kino

Union kino, Izredno duhovita veseloigra »Nevarna igra«, Jenny Jugó, Theo Lingen, Otto Tressler.

Narodno gledališče

Ponedeljek, 10. januarja: Zaprtó.

Torek, 11. januarja ob 20. uri: »Poljski balet Parnell«.

Sreda, 12. januarja: Zaprtó.

Četrtek, 13. januarja, ob 20. uri: »Cvrček za pečjo«, Red C.

Zanimanje za poljski balet tako narašča, da se domačinom nujno priporoča, da si vstopnice takoj priskrbe in da pridejo po rezervirane vstopnice že pri dnevni blagajni, da radi navala v torek zvečer ne zamude začetka baleta.

stara 71 let. — V Slovenski ulici 40 je izdihnil v 81 letu svoje dobe mestni ubožec Gregor Sluga, v splošni bolnišnici je umrl v starosti 69 let preglednik finančne kontrole v pok. Josip Jug. v Strossmajerjevi ulici 16 pa je preminila Antonija Hudovernik, stara 72 let. Zaljubljenim preostajim naše iskreno sočutje!

25letnico Legatove šole so proslavljali včeraj v zavodovih prostorih. Proslave so se udeležili tudi mariborski odličniki s sreskim načelnikom dr. Šiško na čelu. Na sporedu so bile številne pevske in deklamacijske točke. S pozdravnim nagovorom strokovnega učitelja Janka Pirca, z referatom g. Legata o razvoju in pomenu Legatove šole in z referentom prof. Šedivya o ravnatelju Legatu kot stenografu. S petjem državne himne pod vodstvom šolskega upravitelja g. Janka Zivka se je zaključil pestri spored.

Za izlet v Graz, ki ga prireja Putnik v četrtek, dne 13. januarja z modernim kurjem avtokarom. Je na razpolago še par sedežev. Prijave se sprejemajo najkasneje do toka, 11. t. m. do 12. ure. — Vožnja in vizum le Din 100. Izkoristite ugodno priliko, prijavite se takoj pri Putniku Maribor.

Za župančičevo 60 letnico pripravlja mariborsko gledališče njegovo odlično »Veroniko Deseniško«, ki se v kratkem vprizori.

Pod kolesjem avtomobila. V noči od sobote na nedeljo so našli na Aleksandrovi cesti na Pobrežju tik pokopališča nezavestnega in vsega v krvi 43 letnega mlazarja Pilko Štefana iz Pobrežja. Ko se je vračal v noči na svojem kolesu proti domu ga je v bližini pokopališča dohitel neki avto in ga podr na tla. Z težko ranom na glavi in srto levo nogo so ga mariborski reševalci odpremili v tuk. splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki nuditi takojšnjo pomoč.

Zrtev poledice. 20 letnemu posestniškemu sinu Ferminšku Jožetu iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici se je na poledeneli poti tako nesrečno spodrsnilo, da je pri tem treščil na tla in si zlomil desno nogo. Poklicani mariborski reševalci so ga odpremili v tuk. splošno bolnišnico, kjer se sedaj zdravi.

Za danes napovedano predavanje v Ljudski univerzi — odpade radi obolenosti predavatelja g. docenta dr. Matka.

Vlomilci v postopju sreskega načelstva. Včeraj v dopoldanskih urah se je doslej še neznan zlikovec vtihotapil v sobo št. 63 v drugem nadstropju sreskega načelstva, kjer ima svoje pisarne glavni oddelek finančne kontrole. Storilec je s silo odprl predale pisalne mize ter odnesel 204 dinarje gotovine, last nekega uradnika. Zadevo razčiščuju sedaj policija.

Perilo v vrednosti 700 dinarjev je izginito šivilji Jožeti Sternovi na Ruški cesti 3, in sicer iz stanovanja, kamor se je bil vtihotapil doslej še neizsledeni tat. — Policija vrši zdaj poizvedbe.

Kam? Delavec Ferdinand Kozar je prijavil policiji, da je pobeignila od doma njegova 16letna hčerka Štefka. Starši se bojijo, da se ji ni kaj hudega pripetilo. Kdor bi o njej kaj vedel, naj to javi tukajšnjemu predstojništvu mestne policije.

Po svatbi.

Stric se je oženil. Jožek je smel biti na svatbi. Po gostih je vprašal strica: »Striček, ali imate tudi vi že otroke?»

»Ne, otroci pridejo šele po svatbi,« je menil striček.

»Dobro, torej pridem spet jutri vprašat,« je rekel Jožek.

Zadnje telefonične vesti

Cianove želje: Jugoslavija in Romunija naj pristopita proti-bolševiškem paktu

London, 10. januarja. »Times« zavzemajo k današnjim posvetovanjem držav rinskoga protokola, ki se vršijo v Budimpešti svoje stališče in menijo, da Avstrija in Madžarska ne bosta izstopili iz Društva narodov. Mnogo verjetneje je, da si bo grof Ciano prizadeval, da pridobi avstrijske in madžarske državnike za to, da

priznata Avstrija in Madžarska de facto in de jure Frankovo vlado v Španiji. »News Chronicle« poroča, da je Italiji mnogo na tem ležeče, da pridobi Madžarsko in Italijo, nadalje tudi Jugoslavijo in Romunijo za pristop k protibolševiškem paktu.

Komunistični nemiri v Maroku

PARIZ, 10. januarja. V Bizerti so nastali nemiri, ki so jih povzročili komunisti. Minister za kolonije Sarraut in generalni rezydent v Maroku sta bila včeraj ves dan

telefonično spojena da določita potrebne protiukrepe. V četrtek se bo sestala vlada k seji, ki se bo bavila s položajem v Alžiru, Tunisu in Maroku.

O tem in onem

Bolezen naše dobe: Nervozen nepokoji

V Združenih državah je zbudila veliko pozornost čisto nenadna in nepričakovana smrt ameriškega senatorja, ki mu je bila poverjena rešitev važne politične naloge. Posebno skrb je ta smrtni primer povzročil radi tega, ker je tekom prejšnjih mescev cela vrsta znanih senatorjev umrla na čisto enak način, od danes na jutri, na videz brez predhodne bolezni.

Danes ni več dvoma, da je vedno več primerov, ko nastopi smrt radi odpovedi ali poškodbe srca. Srčne bolezni so danes silno pogosti smrtni vzroki. Vendar pa zbuja pozornost primeri, ko nenadno umrejo možje sredi svojega poklicnega udejstvovanja, med njimi mnogi, ki zavzemajo zelo odgovorna in vidna mesta. Izobraženci so umrljivosti te vrste veliko bolj podvrženi kakor ročni delavci, zato pravijo ljudje, da je to

kmetje 2.5%, delavci 2.6%, duhovniki 4.6%, odvetoiki 4.6%, bančniki 5.3%, zdravniki 10.7%.

Ta bolezen spada v vrsto onih, o katerih je Hippokrat rekel tole: »Bolezni ne napadejo človeka takoj, ampak se polagoma nabirajo in se šele potem pokažejo v vsej svoji bohoti.« Pri vseh motnjah v srcu ali v krvnih cevkah je treba pri zdravljenju gledati v prvi vrsti na to, da bolnik strogo pravilno in redno živi. Presenetljivo je, da je treba pri tem življenjski način v splošnem le malo izpremeniti. Izogibati in čuvati se je treba samo nekaterih pretiravanj in prehudih naporov. V prejšnjih časih so pri tem mislili v prvi vrsti na telesne napore, dviganje bremen, pretiran šport itd.; treba pa se je paziti in izogibati tudi prehude duševne in živčne obremenitve ter razburjanja.

Naučiti se moramo in

si o pravem času privoščiti izdatnih odmorov.

To je tako važno kakor dovoljna mera spanja; vendar pa je za marsikaterega človeka v njegovem poklicu kaj takega po vsem videzu ravno tako težko dosegljivo kakor odpust iz ječe za nesrečnega, ki so ga obsodili na dosmrtno bivanje v kaznilnici. Važna je tudi pravilna prehrana. Nezmernost pri jedi in pijači ne more koristiti krvnemu ocvju, pa naj bo še tako zdravo. Najprimernejša je mešana hrana, pri kateri je treba dajati prednost sočivju, solatam, sadju in sadnim sokom, ki v Evropi sicer še niso zelo razširjeni, v Ameriki pa tvorijo važno sestavino vsakodnevnih hrane in so posebno dobrodošli in primerni za uporabo pri bolniški negi. Mesa ne smemo zauživati v pretirani meri, ni se ga pa treba popolnoma odreči. Zmerni moramo biti posebno še pri alkoholnih pijačah, pri kavi, predvsem pa pri nikotinu.

»bolezen izobraženstva«.

Zdravnika ameriškega kongresa v washingtonskem kapitolu, dr. Georgea W. Calvera, so podobni primeri privedli do tega, da je na vse člane tega kongresa naslovil svarilo, ki je v enaki meri namenjeno ljudem vseh inteligenčnih poklicev. Mož lahko dolgo živi, pravi dr. Calver, če zna spraviti v sklad svojo prehrano, ki daje telesu potrebnih sil, in uporabo svoje energije, predvsem pa, če zna svoje skrbi in duševne napore omejit na določene ure.

Calverjevo svarilo še posebno potrjujejo novejšje statistike, ki jih je izdala

znamenita ameriška klinika Mayo

v Rochesteru. Tudi te statistike označujejo otrpanjenost srčnih venčastih cev kot »bolezen izobraženstva«. V tej kliniki so sestavili seznam bolnikov, ki so zboleli za poapnenjem srčnih venčastih odvodnic, in so ugotovili, da so posamezniki poklicni zastopani s sledečimi odstotki:

Žena

Čutil se je mučenika, vendar je imel mirno vest.

»Vidiš, vidiš, vendar nam to dobro služi: je omenila Iva že povsem zadovoljna.

Stefan jo je razumel, zase pa je videl v tem le malo tolažbe. Napiti se preko mere in rajesti se tudi takrat, ko je preležal ves dan na klopi pred pečjo, to mu je bil ideal, da, največja njemu razumljiva popolnost...

Se sedaj ga je bilo sram, ko se je razvedelo, da so mu v pijanosti vzeli denar. Iva pa je šivala za ženske in to je prinašalo hiši več dobička kakor njegov zaslužek. Ko so zvečer otroci zaspali, si je Stefan še oglel svoje otrpne ude pri topli peči, in ko bi ne bilo otožne misli, da bi lahko bilo drugače, bi se čutil sreč-

nejšega nego kdaj v svojem življenju. Tako pa je gledal Ivo, ki je večno vbadała z iglo in bila pri tem vedno mirna in pri tem čutil veliko žalost, ne nad samim seboj, marveč nad svojo ženo. Iva je navadno razumela njegov duševni položaj... Ni ga tolažila, marveč molčala. Samo včasih se mu je nasmehnila s svojim posebnim, otroškim nasmehom...

Ko so se jima srečali pogledi, sta se razumela. V njih se je zrcalilo vzajemno pomilovanje...

»Ko bi me vsaj tako ne gledala!« se je nekoč pritožil svoji ženi. »Ko bi me raje gledala drugače...«

»Kako?« ga je vprašala z nenavadno mehkim glasom.

»Tako — drugače. Kakor sem zaslužil... Nisem vreden, da bi me pomilovala.«

»Ali te naj oštevam, ko si pa moj?« se

Kopeli so takim ljudem zelo koristne; pa ne mogoče samo radi neposrednega učinka zdravilnih vrelcev, ampak tudi radi tega, ker so bolniki v spreminjenem zdraviliškem ozračju prisiljeni tudi k čisto spremenjenemu življenjskemu načinu. Ljudje, ki jih ogroža »bolezen izobraženstva«, so navadno dovolj inteligentni, da uvidijo in spoznajo, česa jim je treba — niso pa vedno dovolj odločni, da bi se po tem svojem spoznanju ravnali, storili, kar je treba, in da bi s tem samim sebi koristili. Ravno tega pa se morajo v svojo lastno korist naučiti.

Iz življenja in sveta

Uhelj bi si rad kupil

V Mehiki živi mlad zdravnik, ki je sicer bogat človek, pa mu vendarle manjka eno uho. Ker je pomanjkanje uhlja za mladega in bogatega zdravnika nerodna zadeva, se je odločil, da od koga drugega kupi uhelj. Na vse načine si je že z oglasil prizadeval, da bi koga pridobil za tako kupčijo. Za en sam uhelj ponuja celih 400 funtov šterlingov. Čeprav je to precejšen znesek, vendar se možu doslej še ni posrečilo, da bi bil našel prodajalca. Zdaj je posegla vmes policija, ki je take vrste oglase v listih prepovedala. Komaj pa je začela nastopati policija, je mož imel v rokah ponudbe 63 ubožnih slušateljev medicine, ki bi bili pripravljeni dati si odrezati uhelj za ta denar, da bi laže študirali. Kateri med njimi je bil tako srečen, tega ne vemo, pač pa beremo, da bodo morali tisti uhelji odrezati trije zdravniki in ga tudi trije kupcu priti. Zanimivo je tudi, kako je mož izgubil uhelj. Mehikanci so vročekrvni ljudje. Kadar se zabavajo, nihče ne ve, kaj se bo že v naslednjem trenutku zgodilo. Tako je tudi mlad zdravnik bil nekoč na neki rodovinski slavnosti, kjer so se veselili in zabavali. Zabava pa je bila tako živahna, da so se kmalu nekaj sporekli. Stric tega mladega moža je pograbil nož ter mladeniču odrezal uhelj.

Kako hitro rastejo lasje in nohti

Američani so ugotovili, da zraste noht v 12 sekundah 0.04 mm in sicer znaša rast podnevi 0.06 mm, ponoči pa 0.02 mm. Podobno je z lasmi. Podnevi zrastejo do 0.08 mm, ponoči pa 0.01 mm.

Volna iz kamenja

Spet so jo enkrat Amerikanci pogruntali. Tam prodajajo preproge, ki so iz volne, napravljene naravnost iz kamna. V velikih pečeh topijo dolomit, raztopino spihajo na prosto, da se razkadi v prah, nakar se brezštevilne male kapljice razteg-

nejo v tanke nitke. Nato odstranijo nekatere odvisne snovi, očistijo nitke v parafinovi vodi in nato stisnejo v uporabljive kose. Seve ne merijo te volne po metrih, marveč po tonah.

Politična obzorje

Kozje molitvice

V »Kmetiskem listu« št. 52 beremo: »To ni nobeno farbanje. Najboljši katoški tednik, kateremu ne morem, pa tudi trenutno ne smem očitati kakega fanpanja o 40% odtegljajih in drugih kozjih molitvicah, katere mu niso neznane, piše na svoji kosmati koži najbrže za novo leto tole: »Naj na tem mestu zelo poudarimo, da se stanje naših denarnih zavodov zelo zboljšuje. Gotova stvar, je, da se bo po naših zadrugah spet začel obtok denarja. Začelo se bo že v par mesecih. Tisti, ki bodo res potrebni, bodo mogli kmalu dvigniti, kar potrebujejo. Potem pa se bo postopoma odpiralo, da bo vsaj v enem letu vsak dvig popolnoma svoboden. Velik del bo izplačljiv torej kmalu, drugo pa postopoma. Pisali bomo o tej stvari še več in dali potrebna pojasnila. Dolgo je bilo treba, da smo mogli reči z gotovostjo, da se začne spet resno zboljšanje naših podeželskih posojilnic. Sedaj to moremo z veseljem napovedati.« Nas kmete to kmetice to sporočilo še posebno veseli. Skrbi nas samo in čudno se nam zdi, zakaj nam pri prebiranju tega res veseliga sporočila nehoti roji po glavi zgodba o nesrečni kočevski železnici, o kateri je rekel neki jako vpliven in tudi merodajen narodni poslanec, da se bo začela graditi že drugi teden. Saj vemo, da to dvoje ni v nobeni zvezi, ali ne?

Dobra kupčija.

Pesnik: »S svojo zadnjo pesmijo sem se ves mesec prežvljal.«

Prijatelj: »Ali si jo za toliko prodal?«
Pesnik: »Tisto ne, ampak urednik me je vrgel po stopnicah in mi je moral ti-soč dinarjev plačati za holecme!«

Siromak.

Gospodar: »Včeraj ste imeli bergije, danes pa hodite brez njih.«

Berač: »Oh, gospod, tako sem siromašen, da jih moram večkrat pustiti doma, da se prehitro ne obrabijo.«

V vsako slovensko hišo: »Večernik«!

Razno

FANTKA
starega dva meseca, dam na hrano, Primož Jakob, Tabor-ska 8, slaščičarna, 130

Kupim

Kupim dobro ohranjen, velik železen

ŠTEDILNIK

Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Štedilnik«. 129

Prodaj

JABOLKA
od 10 kg naprej po Din 1.50
prodaja Sotke Maribor, Grajski trg 2. 101

Sobo odda

Dvema osebama oddam zračno, opremljeno

SOBO

s hrano ali brez s 15. januarjem. Mlinska 35, desno, 131

Stanovanje

STANOVANJE

sobo in kuhinjo, oddam, Cena 250 Din mesečno, Mejna ul. 14. 121

Službo dobi

SAMOSTOJNO KUCHARICO

za vse in postrežnico sprejemem. Naslov v upravi lista, 82